

Stockholm 28 augusti 2010

Höjda studiemedel och bättre utbildning för studenterna

Förslag ur den kommande rödgröna
regeringsplattformen

Förslag för studenterna ur den rödgröna regeringsplattformen

Svenska folket står vid skiljevägen. Ska vi fortsätta med nya stora skattesänkningar eller investera i välfärden? Under det senaste året har skattesänkningarna lett till att antalet anställda i utbildning, sjukvård och omsorg minskat med cirka 25 000 personer. Vi rödgröna vill tillföra minst 12 miljarder mer än regeringen till vården, skolan och omsorgen 2011 och 2012 för att säkerställa välfärdens kvalitet. Vi rödgröna föreslår nu en rad nya satsningar för studenterna och deras utbildning.

Det gör vi i stället för att sänka skatterna.

I dag presenterar vi rödgröna partier förslag om högskola och villkor för studenter ur vår regeringsplattform. Åtgärderna rör fler platser, förbättrad kvalitet i högskolan och förbättrade studievillkor.

- Vi föreslår 6 000 fler platser i högskolan och yrkeshögskolan från 2011.
- Vi vill satsa 200 miljoner kronor 2011 och 400 miljoner från 2012 på att höja kvaliteten i högskolan och ge utrymme för fler lärarledda timmar.
- Vi vill satsa 40 miljoner kronor från 2011 på att stimulera högskolorna att erbjuda fler studenter praktik.
- Vi vill sänka skatten för studentbostäder och satsa på ett investeringsstöd för hyresrätter inklusive studentbostäder.
- Studie- och yrkesvägledningen ska byggas ut och förbättras i såväl gymnasieskolan som högskolan. Vi avsätter därför 100 miljoner kronor för en sådan satsning 2011 och 200 miljoner kronor 2012.
- Vi vill skapa fler vägar till studier genom att ändra antagningsreglerna till högskolan. Arbetslivserfarenhet ska kunna tillgodoräknas och möjligheter att läsa in ämnen på komvux finnas. Alla elever ska därför få sådan grundläggande behörighet till högskolan inom ramen för sin gymnasieexamen.

Vi vill ta fortsatta steg för att förbättra villkoren för studerande. Dessa förslag är reformambitioner som beror på om ett varaktigt reformutrymme faktiskt uppstår.

- Vi vill höja studiebidraget med 400 kronor och studielånet med 200 kronor per månad.
- Vi vill höja tilläggsbidraget för studenter som har barn med 130 kronor för den som har ett barn och 210 kronor för den som har två.

Sammanlagt innebär dessa förslag och reformambitioner satsningar på studenter om 6,6 miljarder kronor under perioden 2011 – 2014.

6 000 fler platser i högskolan och yrkeshögskolan

Vi rödgröna partier vill ge fler unga möjlighet till studier på högskolan eller inom Yrkeshögskolan. Den borgerliga regeringen har gjort det svårare för unga att utbilda sig. Samtidigt som den största ungdomskullen sedan fyrtyalistgenerationen lämnar gymnasiet har regeringen minskat möjligheterna att gå till högre studier. Antalet högskoleplatser har sedan 2006 endast ökat med 1,5 procent medan antalet 20-åringar ökat med hela 20 procent. Dagens unga har fått sämre chanser till utbildning än den tidigare generationen.

Andelen unga som påbörjar högskolestudier har sjunkit. Elva OECD-länder har en högre andel högskoleutbildade än vad Sverige har. Intresset för fler platser inom yrkeshögskolan är starkt från kommuner, näringsliv och studenter. Vi vill att en större andel av våra ungdomar påbörjar och genomför en eftergymnasial utbildning.

- Vi föreslår 5 000 fler platser i högskolan med start hösten 2011 och under 2012.
- Vi föreslår 1 000 nya platser i yrkeshögskolan med start 2011.
- Vi föreslår 10 miljoner kronor för ett förtydligat valideringsansvar i syfte att bättre tillvarata kunskap inhämtad från arbetsmarknadsutbildningar, vuxenutbildningar och yrkeshögskola.

Bättre kvalitet genom fler lärarledda timmar i högskolan

Den svenska högskolan ska ha en sådan kvalitet att den hävdar sig väl i jämförelse med våra viktigare konkurrentländer. På många utbildningar behöver studenterna fler föreläsningar och seminarier och de studenter som skriver uppsats behöver mer tid med sina handledare. Runt 60 procent av alla högskolestudenter finns inom samhällsvetenskap, humaniora, juridik och teologi. Inom dessa ämnesområden är resursbristen ofta framträdande. Antalet studenter per lärare har ökat och det är inte ovanligt med så lite lärarledd tid som 4 timmar per vecka. Utvecklingen riskerar att leda till att färre studenter klarar av sina studier och att framtidens arbetskraft blir sämre utbildad.

Vi rödgröna partier prioriterar därför att lyfta kvaliteten i högskolan genom att öka andelen lärarledd tid inom samhällsvetenskap, humaniora, juridik och teologi. Med början läsåret 2011/2012 vill vi öka resurserna för att ge studenterna fler föreläsningar, seminarier och tid med handledare. Med vårt förslag skulle varje student kunna få ytterligare 60 föreläsningar varje läsår. Riksrevisionen får i uppdrag att följa upp att pengarna kommer studenterna till godo i form av mer lärarledd tid.

- Vi föreslår 200 miljoner kronor 2011 och 400 miljoner kronor 2012.

Stimulans till fler praktikplatser i högskolan

Att komma i kontakt med arbetslivet redan under utbildningen underlättar steget in på arbetsmarknaden. På många utbildningar är också praktikperioder något naturligt som ingen vill vara utan. Men samtidigt känner många andra att de under sin utbildning inte får tillräcklig kontakt med arbetsmarknaden, eller i tillräcklig utsträckning förbereds för arbetslivet. Till viss del beror möjligheten på praktik på hur yrkesinriktad högskoleutbildningen är. Men det finns också problem med att en del utbildningar saknar tradition av att tänka på arbetsmarknadsanknytning – det anses helt enkelt inte som så viktigt på en del utbildningar.

Vi rödgröna partier vill ge fler högskolestudenter kontakt med arbetslivet redan under utbildningen eller omedelbart efter examen. Vi vill därför stimulera högskolor att ge fler elever och studenter möjlighet till praktik. Praktiken ska ske på ett område med anknytning till studieinriktningen. Vi vill också att det ska bli ett tydligare uttalat uppdrag på lärosätena att anordna praktik för studenter som går längre utbildningar. Och att varje fakultet ska redovisa hur man arbetar med att förbereda sina studenter för arbetsmarknaden.

- Vi vill därför avsätta 40 miljoner kronor från 2011 för att stimulera högskolor att ge fler elever och studenter möjlighet till praktik.

Sänkt skatt på studentboende och investeringsstöd till hyresrätter

Bostadsförhållandena för landets studenter är på många håll oacceptabla. Trots stor bostadsbrist inte minst på högskoleorter är bostadsbyggandet det lägsta på över tio år. Vi i det rödgröna samarbetet är överens om att Sverige behöver en ny bostadspolitik med tydliga och starka ambitioner. Vi kan inte acceptera att en bristande bostadspolitik sätter hinder för människor att flytta för att pröva ett nytt arbete eller påbörja en utbildning.

Vi rödgröna partier vill göra tydliga förbättringar för landets studenter. Vi vill sänka fastighetsskatten för hyresfastigheter och bostadsrättsföreningar. Det är bra för studenter och unga som ofta bor i flerfamiljshus och därmed kan få en dämpad utveckling av sin boendekostnad.

Boverket har i en rapport föreslagit att varje studentkorridor beskattas som en bostad i stället för att som nu ta ut en avgift för varje rum. Vi ställer oss bakom detta förslag. Förslaget kan innebära en sänkt fastighetsskatt med uppemot 1 000 kronor per studentrum.

- Vi vill sänka fastighetsskatten för hyresfastigheter och bostadsrättsföreningar 2011 från 0,4 till 0,22 procent.

- Vi föreslår att varje studentkorridor beskattas som en bostad i stället för att som nu ta ut en avgift för varje rum.
- Vi föreslår ett investeringsstöd för att stimulera ökat bostadsbyggande med inriktning mot hyresrätter inklusive studentbostäder. Under 2011 och 2012 anslår vi 500 respektive 900 miljoner kronor.

Höjda studiemedel med 600 kronor i månaden

Studenternas ekonomiska situation har försämrats under de senaste åren. Många studenter upplever att de ekonomiska villkoren går ut över studierna. Allt fler blir beroende av tillskott från föräldrar eller andra närstående – vilket förstärker den sociala snedrekryteringen och gör att talanger riskerar att gå förlorade. Vi vill förbättra studievillkoren och minska den ekonomiska stressen på studenterna.

Högeralliansens förslag innebär ännu en gång en växande studieskuld för studenterna. Den som läser en längre högskoleutbildning (5 år) får med högeralliansens förslag sin studieskuld ökad med 22 500 kronor. De får alltså själva betala högeralliansens vallöfte. För många studenter är studieskulden ett omfattande åtagande som de borgerliga nu vill öka på. Vi menar att det är fel att vältra över en allt större del av bördan för studiefinansieringen på den enskilde studenten. Rädsla för ökad skuldsättning kan framförallt avskräcka studenter från familjer utan tradition av högre utbildning.

- Redan den 1 juli 2011 vill vi höja studiebidraget med 100 kronor per månad.
- Om ett varaktigt reformutrymme uppstår vill vi höja studiemedlen med totalt 600 kronor i månaden – varav 400 kronor i ökat studiebidrag och 200 kronor i ökat studielån.
- En ytterligare höjning av studiemedlet kan behövas på sikt.

Höjt tilläggsbidrag för studenter med barn

Studenter med barn har det ofta särskilt tufft ekonomiskt. Vi rödgröna partier vill därför göra en särskild satsning på studerande föräldrar.

- Om ett varaktigt reformutrymme uppstår vill vi från 2012 höja tilläggsbidraget för studenter som har barn med cirka 130 kronor per månad för den som har ett barn och 210 kronor per månad för den som har två.

Fler vägar till studier

Antagningsreglerna till universitet och högskolor påverkar människors framtida utveckling och måste vara väl utformade. Den borgerliga regeringen har infört nya antagningsregler som gör det svårare för komvuxelever och äldre sökande att komma in på högskolan, något som kommer att öka den sociala snedrekryteringen – ungdomars sociala bakgrund kommer att spela större roll.

- För att fler ska få chansen att läsa på högskolan måste också antagningsreglerna till högskolan förändras. Till exempel ska arbetslivserfarenhet kunna tillgodoräknas och möjligheter att läsa in ämnen på komvux finnas.

Grundläggande behörighet

Kunskap behöver utvecklas, fyllas på och kompletteras. Det vet dagens elever i gymnasieskolan. På flera yrkesförberedande program når en större andel elever högskolebehörighet än vad eleverna på en del studieförberedande program gör, och på flera yrkesförberedande program går en stor andel av eleverna vidare till högskola. Det moderna arbetslivet kräver, inom allt fler yrken, den kunskapsnivå som den grundläggande behörigheten till högskolan innebär.

- Alla elever ska få grundläggande behörighet till högskolan inom ramen för sin gymnasieexamen.

Tabell satsningar på studenter

FÖRSLAG SOM ÅTERFINNS OCH FINANSIERAS FULLT UT I DEN RÖDGRÖNA VÄRMOTIONEN 2010.

<i>Miljoner kronor</i>	2011	2012
Fler högskoleplatser	210	430
Utbyggd yrkeshögskola	100	100
Höjd kvalitet i högskolan	200	400
Totalt	510	930

TILLKOMMANDE FÖRSLAG I DEN RÖDGRÖNA VALPLATTFORMEN

<i>Miljoner kronor</i>	2011	2012	2013	2014
Fler praktikplatser i högskolan	40	40*	40*	40*
Höjda studiemedel	190	1 520*	1 520*	1 520*
Höjt tilläggsbidrag för studenter med barn		90*	90*	90*
Totalt	230	1 650	1 650	1 650

*) Reformambitioner, givet att det statsfinansiella läget så tillåter.

Sammanlagt innebär dessa förslag och reformambitioner satsningar på studenter om 6,6 miljarder kronor under perioden 2011 – 2014.

FÖR HELA SVERIGE

Rödgrönt samarbete för framtiden